

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Herved tillader jeg mig for folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af postloven.
(Lovforslag nr. L 13).

Den seneste generelle portoforhøjelse fandt sted pr. 2. januar 1981.

Postvæsenets driftsudgifter er i 1981 steget med ca. 570 mill. kr. som følge af pris- og lønstigninger i løbet af året.

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, forventes postvæsenets nettodrifresultat i 1981 at udvise et underskud på ca. 665 mill. kr. Som følge af pris- og lønstigninger i løbet af 1982 skønnes underskuddet uden takstforhøjelser for finansåret 1982 at blive ca. 1.100 mill. kr.

Det må derfor anses for påkrævet, at der gennemføres en forhøjelse af posttaksterne for at undgå en større forringelse af postvæsenets nettodrifresultat for finansåret 1982.

Der er dog kun tale om en ajourføring af indtægtsniveauet, idet de foreslåede forhøjelser sammen med en samtidig forhøjelse af de administrativt fastsatte takster er beregnet at give et merprovenu på ca. 426 mill. kr. i 1982. I forslaget til finanslov er forudsat en stigning på 401 mill. kr. Forhøjelserne svarer til ca. 690 mill. kr. i merprovenu på årsbasis.

Vedrørende de lovbestemte takster, dvs. taksterne for breve, postkort, tryksager, postanvisninger og dagblade samt uge- og månedsblade og tidsskrifter, skal jeg henvise til bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Portoniveauet i Danmark er også efter forslagets gennemførelse lavere end portoniveauet i de fleste andre lande, som vi kan sammenligne os med.

Danmarks Statistik har oplyst, at de foreslåede takstforhøjelser vil påvirke pristallet med 0,04 point.

Taksterne for visse forsendelsesarter er pålagt merværdiafgift, og der vil derigennem fremkomme en årlig merindtægt for statskassen på ca. 22 mill. kr.

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft pr. 17. maj 1982. For bladtaksterne foreslås forhøjelserne gennemført ad 2 gange, den 1. juli 1982 og den 1. januar 1983.

Med disse bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale lovforslaget til tingets velvilige behandling.

Miljøministeren (Erik Holst):

Jeg skal hermed fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse.

(Lovforslag nr. L 14).

Forslag til lov om ændring af lov om lands- og regionplanlægning og lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet i anledning af forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse.

(Lovforslag nr. L 15).

Miljøbeskyttelsesloven bestemmer, at den skal revideres i dette folketingsår.

Miljøbeskyttelseslovens vedtagelse i 1973 betegnes ofte – og med rette – som miljøreform. Den var udtryk for en bred erkendelse af forureningsproblemerne alvor, og den betød en afgørende styrkelse af samfundets indsats over for forureningen.

Det kan man måske ikke umiddelbart læse ud af miljøbeskyttelsesloven. Den er en rammelov. Men rammerne har virket efter hensigten. Kommunerne, amtsrådene, hovedstadsrådet og de centrale myndigheder, der har arbejdet inden for denne ramme, har vist vilje og evne til at opnå resultater.

Miljøministeriet har undersøgt miljøbeskyttelseslovens virkninger. Miljøstyrelsen har udgivet flere rapporter om det, og jeg selv har i en redegørelse af 8. maj 1981 til folketingets miljø- og planlægningsudvalg draget nogle konklusioner af opfølgingsarbejdet.

Disse konklusioner er kort gengivet i de almindelige bemærkninger til dette lovforslag. De viser, at miljøbeskyttelsesloven også i de kommende år kan fungere som en hensigtsmæssig ramme for miljøbeskyttelsesarbejdet i Danmark. Derfor foreslås der ingen ændringer i lovens grundlæggende principper.

Visse punkter i loven har dog været genstand for megen debat.

Det gælder for det første spørgsmålet om, hvem der kan klage over en afgørelse. Det har virket urimeligt, f.eks. i en sag om spildevandsudledning i Lille Bælt, at ingen kunne indbringe sagen for miljøstyrelsen og eventuelt for miljøankenævnet under henvisning til

[Miljøministeren]

miljøsynspunkter. På den baggrund gav jeg i forbindelse med behandlingen af havmiljøloven i folketingsåret 1979-80 tilsagn om at søge kredsen af klageberettigede udvidet.

Lovforslaget indeholder derfor regler, som tillægger nogle landsdækkende organisationer ret til at klage over afgørelser, som er af særlig betydning for den pågældende organisation. De organisationer, det drejer sig om, er Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet.

Dernæst gælder det sammensætningen af miljøankenævnet. Miljøankenævnet er den sidste administrative instans i mange vigtige miljøsager. Mange vil derfor gerne have indflydelse på nævnets sammensætning.

Jeg har anset det for vigtigt først og fremmest at undgå, at miljøankenævnet bliver et miljøpolitisk debatforum. Nævnet skal fastholdes som en sagkyndig og uvildig instans. Deri ændrer lovforslaget ikke noget.

På den anden side er det velgrundet at hente de sagkyndige fra en bredere kreds, og jeg har da også tidligere tilkendegivet, at flere organisationer burde have indflydelse på miljøankenævnets sammensætning. De sagkyndige kommer efter den gældende lov fra to grupper. Lovforslaget betyder, at den ene gruppe, den erhvervsbetonede gruppe, udvides med Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Og i den anden gruppe, hvor miljøstyrelsen indstiller de sagkyndige, skal denne nu tage en række organisationer med på råd, nemlig erhvervsfiskernes organisationer, de kommunale organisationer og de vigtigste miljøorganisationer.

Megen lovgivning, og det gælder også miljølovgivningen, kritiseres for at være for indviklet og for at give en tung sagsgang. Det er dog ikke så ligetil at lave enkle løsninger, når man skal afbalancere mange forskellige interesser. Nogle tanker om forenkling har måttet opgives under lovforslagets tilblivelse, fordi indvendingerne var for vægtige.

Alligevel indeholder lovforslaget visse forenklinger. Det gælder bl.a. forslagene om, at det kan overlades til kommunerne at afgøre de mindste sager, og om, at naturfredningslovens vejbyggelinje ophæves. Desuden indføres en enklere fremgangsmåde for tilvejebringelsen af kommunernes spildevandsplaner.

I øvrigt arbejder miljøministeriet videre med at finde frem til forenklinger af lovgivningen om arealanvendelse. Som led heri vil der blive gennemført en undersøgelse af sagsbehandlingstiden i en række kommuner. Formålet med undersøgelsen er at få belyst, om miljøministeriets lovgivning skaber særlige problemer for bygge- og anlægsarbejders gennemførelse, og i givet fald årsagerne her til.

Lovforslaget vil også gøre det lettere for erhvervslivet at udnytte tilladelser. Udgangspunktet er, at et bygge- og anlægsarbejde ikke må sættes i gang, når en tilladelse er påklaget til miljøstyrelsen. I 1978 blev der skabt mulighed for at dispensere fra denne regel, og da erfaringerne har været gode, foreslås der nu en lempelse af dispensationsreglen. Virksomhederne får på denne måde hurtigere adgang til at etablere sig eller udvide. Det vil også virke gavnligt på beskæftigelsen.

Lovforslaget indeholder nogle nye regler om affald. Udviklingen i samfundet er i de senere år gået i retning af at genbruge stadig mere af det, som man tidligere har brændt eller deponeret på lossepladsen. Det er en glædelig udvikling, og meningen med de nye bestemmelser er at støtte og fremme denne udvikling.

Løsning af affaldsproblemer er en kommunal opgave og skal vedblive at være det. Genanvendelse er også i vidt omfang en kommunal opgave, fordi løsningen af denne opgave skal ske sammen med løsningen af affaldsbehandling som helhed.

Kommunernes Landsforening har over for mig understreget betydningen af, at de enkelte kommunalbestyrelser får mulighed for at løse disse opgaver så effektivt som muligt. Det er klart, at der i mange tilfælde skal samarbejdes med andre kommuner, og det samarbejde, der skal foregå i det enkelte amt, må tilrettelægges på en sådan måde, at man sikrer den enkelte kommunalbestyrelse mulighed for at gribe opgaven an uden at blive bremsede af for snævre planlægningsrammer og andre tilsvarende forhold.

Jeg vil nu tage initiativ til en drøftelse med de kommunale organisationer, hvor vi i fællesskab finder ud af, hvordan dette arbejde kan tilrettelægges på en praktisk og enkel måde, samtidig med at man sikrer den koor-

[Miljøministeren]

dinering, der ud fra samfundsmæssige hensyn er ønskelig.

Lovforslaget indeholder i øvrigt mere præcise og sammenhængende regler om planlægning. I den sammenhæng skal man også se den konsekvensændring i regionplanlovene, som er foreslået ved det andet lovforslag.

Lovforslaget betyder ikke, at der gøres endeligt op med alle spørgsmål på miljøbeskyttelsesområdet. Det er uundgåeligt, at der løbende viser sig behov for nye overvejelser og måske justeringer af loven på enkelte punkter.

Jeg kan således nævne, at miljøstyrelsen for tiden foretager en landsdækkende kortlægning af gamle depoter med kemikaliefald. Arbejdet vil give et overblik over, hvor store miljøproblemer der ligger her, men det vil ikke give svar på, om og hvordan der eventuelt bør gribes ind mod forureningen fra bestemte depoter. Undersøgelsen heraf og eventuel afbødning af forureningen kan blive meget udgiftskrævende. Erfaringerne har vist, at det kan være vanskeligt at nå en effektiv løsning, bl.a. på grund af udgiftsspørgsmålet. Jeg har derfor taget initiativ til, at det sideløbende med kortlægningen overvejes, hvordan disse særegne forureningssager kan løses juridisk og økonomisk.

Jeg kan også nævne, at jeg agter at lade en arbejdsgruppe se på spørgsmålet om kommunernes adgang til at ændre gamle kendelser fra landvæsenskommissioner om betaling for kloakering. Der er tale om ganske udviklede regler, og jeg håber, at der kan opnås en afklaring af retstilstanden på dette område.

Med lovforslagene har regeringen forsøgt at finde løsninger, som kan accepteres af dem, der skal leve med loven. Det gælder både de virksomheder, som miljøkravene stilles til, og de mennesker, der i deres erhverv eller fritid er afhængige af miljøets tilstand, samt de kommunale organisationer, hvis medlemmer skal administrere lovgivningen. Jeg er glad for, at en række af de centrale organisationer er enige i principperne i lovforslagene. Det gælder således Industrirådet, landbrugsorganisationerne, erhvervsfiskernes organisationer, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, de kommunale organisationer, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Forbrugerrådet. Denne enighed er også af stor betydning

for den fremtidige administration af miljøbeskyttelsesarbejdet.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale dem til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Socialministeren (Bent Hansen):

Jeg skal hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændringer i reglerne om hjælpeforanstaltninger uden samtykke).

(Lovforslag nr. L 16).

Lovforslaget er en genfremsættelse af et tilsvarende lovforslag, der blev fremsat den 20. oktober 1981 og var til 1. behandling den 28. oktober 1981. Forslaget fremsættes uændret i realiteten, men indeholder en mindre redaktionel ændring, der har til formål at tydeliggøre indholdet af nr. 4.

Lovforslaget sigter på at styrke forældrenes og børnenes retssikkerhed gennem en skærpelse af de processuelle regler, som finder anvendelse ved det sociale udvalgs behandling af sager, hvor anbringelse uden for hjemmet af børn og unge kan komme på tale. Reglerne herom skal vurderes under hensyn til, at det i sig selv er en meget alvorlig handling at fjerne et barn fra hjemmet imod forældrenes vilje, og at det derfor er nødvendigt, at der i loven er fastsat en række retsgarantier for, at der træffes den rigtige afgørelse i forhold til forældrene og barnet.

Der er tale om en vanskelig balance mellem på den ene side hensynet til forældremyndighedens indehavelse og på den anden side det afgørende hensyn til et barn, der akut eller mere vedvarende er i en velfærds-truende situation.

For at sikre, at medlemmerne af det sociale udvalg får kyndig vejledning, når disse sager skal afgøres, foreslås obligatorisk medvirken af en dommer og en psykologisk-pædagogisk konsulent i alle sager, hvor der skal tages stilling til foranstaltninger uden forældrenes samtykke. Dommeren leder forhandlingerne og skal være opmærksom på, om der er foretaget tilstrækkelige undersøgelser til, at afgørelse kan træffes. Endvidere skal han vejlede udvalget om lovens anvendelse og foretage en vurdering af de foreliggende oplysninger, ligesom den pædagogisk-psykologiske konsulent skal vejlede om, hvilken